

اعتراف پزشکيان به نارضايتی مردم

مسعود پزشکيان، رئيس جمهور در مراسم سالگرد شهادت مصطفی چمران، پرده از اوهمه‌ای عمیق برداشت که این روزها نه در پوسته‌های سياست، بلکه در بطن جامعه جریان دارد: «من از این می‌ترسم که نتوانیم مردم را راضی کنیم و به خیابان بیايند و اعتراض کنند.» او همین چند روز قبل در سخنرانی دیگری تأکید کرده بود که رخداد‌های دی ماه قابل پیشگیری بود. رویداد ۲۴ نوشت: این اعتراف، فراتر از یک موضع‌گیری معمولی، نشان از درگ گسست عمیقی است که میان حاکمیت و ملت ایجاد شده و ترسی واقع‌بینانه از دولتمردی که می‌داند سرمایه اجتماعی به مویی بند است. رئيس جمهور در همین سخنرانی تأکید کرد که «دشمن باور نمی‌کرد انسجام و وحدت بین مردم ایجاد شود» و «مهم‌ترین قدرت ما وحدت مردم ماست.» اما پرستش اینجاست که آیا با دست‌های خالی، سفره‌های بی‌نان و چشم‌های اشک‌آلود و دل‌های داغدار می‌توان از این «وحدت» پاسداری کرد؟

سایه سنگین دی ماه و مسکن موقت جنگ

جامعه ایران هنوز از شوک اعتراضات گسترده و خونین دی ماه سال گذشته (۱۴۰۴) کمر راست نکرده است؛ بحرانی سراسری که با برخورد شدید به خون کشیده شد و خانواده‌های بی‌شماری را در سوگ ماتم نشانند. پس از آن روزهای تلخ، بروز درگیری‌ها و تشدید سایه جنگ اگرچه ماه نگرانی فرایند شد، اما به‌طور موقت نوعی انسجام ملی و همگرایی ناشی از هراس مشترک برای حفظ میهن ایجاد کرد. رئيس جمهور نیز با اشاره به همان مدل همستگی می‌گوید: «جنگ را مردم و بسیج اداره کردند.» اما تاریخ تحولات اجتماعی ثابت کرده است که حسن‌نامی خارجی نمی‌تواند برای همیشه به عنوان یک چسب اجتماعی عمل کند. حالا با فروکش کردن نسبی آتش نظامی و در شرایطی که سایه جنگ به‌رغم تفاهات اخیر همچنان بر سر کشور سنگینی می‌کند، جامعه دوباره به درون چشم دوخته است؛ به زخم‌های عمیق دی ماه گذشته و به وضعیت رو به زوال معیشت.

درمی‌که در تنگنا نقش می‌کشد

واقعیت امروز ایران، وضعیت اقتصادی است که روز به روز بدتر می‌شود. تورم لجام‌گسیخته، گرانی کالاها و جراحی‌های اقتصادی بی‌موقع، کمر نهادهای دهک‌های پایین، بلکه طبقه متوسط را شکسته است. طبقه‌ای که موتور محرکه توسعه، فرهنگ و عقلانیت سیاسی کشور بود، حالا در حال حذف کامل از چرخه حیات اجتماعی است و جای خود را به جمعیتی معترض و زیر خط فقر می‌دهد. مردم وقتی می‌بینند که در تأمین بدیهی‌ترین نیازهای روزمره، از لاینات گرفته تا مسکن، له می‌شوند و دیپلماتیک و اقتصادی پایدار نمی‌بینند، احساس بی‌باگشت‌پردگشی می‌کنند. در چنین بستر ملت‌پس، هر جرقه تنش زایی می‌تواند انبار باروت جامعه را فعال کند.

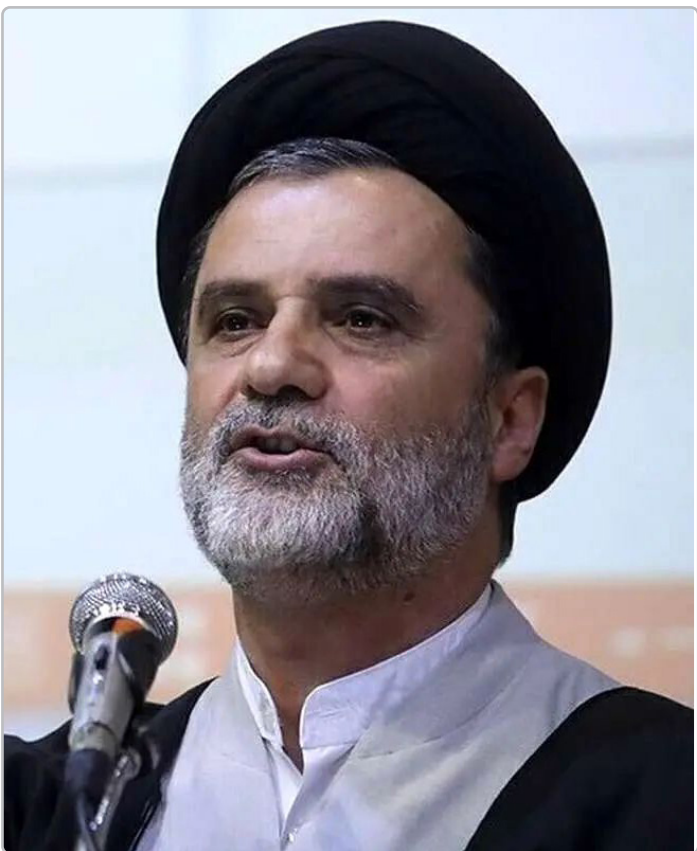
فراتر از وعده‌ها

اعتراف رئيس جمهور به این ترس، اگر با «تغییر جهت واقعی در نحوه حکمرانی» همراه نشود، تنها به یک مرتبه‌خوانی سیاسی بدل خواهد شد. پزشکيان می‌گوید: «باید کاری کنم که مردم دچار مشکل نشوند.» اما این کار مستلزم عبور از تصلب‌های ساختاری و شنیدن صدای کارشناسان و منتقدان است. در روزهای گذشته، بسیاری از چهره‌های سیاسی و رسانه‌ها هم صدا با این دغدغه، بر لزوم تغییر رویکردها بافشاری کرده‌اند. برای نمونه، روزنامه شرق در تحلیلی با اشاره به ضرورت بازسازی اعتماد عمومی نوشت: «حفظ انسجام اجتماعی دیگر باگذارد زمانی ممکن نیست؛ حکمرانی باید بپذیرد که بدون به رسمیت شناختن تکرر جامعه و ترمیم گسست‌های پس از بحران‌های اخیر، هیچ سیاستی پیش نخواهد رفت.» همچنین، خبرگزاری ایلنا در گزارشی پیرامون تنگنای معیشتی هشدار داد که «سروکود مداوم توان خرید طبقه کارگر و متوسط، فضای مدنی را به سمتی سوق می‌دهد که اعتراض، به‌تنها زبان مفاهمه میان مردم و دولت تبدیل شود.» حقیقت تلخ آن است که مردم از وعده، جراحی‌های اقتصادی بی‌دون دستمزد عادلانه و تعدی‌های مداوم خسته‌اند. اگر حاکمیت و دولت مستقر نتوانند رضایت عینی، ملموس و اقتصادی مردم را جلب کنند، خیابان بار دیگر میزبان کسانی خواهد بود که چیزی برای از دست دادن ندارند. ترس امروز پزشکيان، آینه تمام‌نمای آینده‌ای است که اگر امروز برای اصلاحش اقدام نشود، فردا بسیار دیر خواهد بود.

«آرمان ملی» اقدامات ضد امنیت ملی تندروها را بررسی می‌کند

از تهدید تا افشای اسناد محرمانه

نویان مورد پیگرد قرار گرفت؛ مدیر شبکه خبر استعفاداد



از ابتدای مسیر، شروط مشخصی را برای مذاکره تعیین کرده بودند. نویان با اشاره به نامه‌ای مورخ ۱۵ فروردین، گفت: «رهبان انقلاب بر انحصار مدیریت تنگه هرمز توسط ایران، اخذ عوارض از شناورهای عبوری، محدودیت برای کشتی‌های دشمن و اختصاص درآمدهای حاصل از عوارض به مردم، خانواده شهیدان و جانبازان تأکید داشته‌اند و برخی از این موارد در متن تفاهنامه‌هایی لحاظ نشده و همین مسئله از دلایل اصلی مخالفت رهبر انقلاب با روند مذاکرات بوده است.» اظهارات نویان اما به سرعت واکنش‌هایی را به همراه داشت که چندان ملایم نبود. چنانکه سعید آجرلو، عضو کمیته رسانه‌ای مذاکرات، در واکنش به ادعاهای نویان مطالب صدواسیما اظهار کرد: «آقای نویان مطالب قدیمی را به صورت تحریف شده بیان کرد و عمداً متن را ناقص خواند تا از پاسخگویی درباره ادعاهای نادرست خود پیرامون متن تفاهم فرار کند. اینکه بخواهیم از یک متن قدیمی مراد خود را استخراج کنیم، مصداق کار سیاسی و خلاف منافع ملی

است.» حال اینجا دو نکته مطرح می‌شود؛ نخست اینکه با این رویکردهای محدود نگرانه و بسته صدواسیما و دعوت از یک سری افراد از جریانی خاص باید هم منتظر چنین اظهارات ضدمنافع ملی باشیم. اساساً چرا باید آنتن زنده تلویزیون در اختیار کسی باشد که بخواهد اسرار و مکاتبات محرمانه ملی را افشاکند؟ از سوی دیگر نویان که خود در مذاکرات اسلام‌آباد عضو تیم مذاکره کننده بوده با این اقدام خیانت در امانت کرده و دستگاه‌های امنیتی و قضایی باید به این مسأله ورود کرده و برخورد‌های لازم را داشته باشند. اینکه تندروها بخواهند از هر فرصتی برای اخلال در کار نظام استفاده کنند پذیرفته نبوده و باید برخورد قاطع و قانونی با آنها صورت گیرد. در همین راستا حسام‌الدین آشنا مشاور رئيس جمهور در دولت روحانی نوشت: «این مکاتبات یاداری سطح محرمانگی «به‌کلکی سری» هست یا نیست. اگر هست، قانون تکلیف افشاگر را مشخص کرده است. اگر نیست، پس چه سندی به‌کلکی سری است؟ اسناد به چهار طبقه تقسیم می‌شوند و طبقه اول (به‌کلکی سری)، اسنادی به شمار می‌آیند که افشای غیرمجاز آنها به اساس حکومت و مبانی دولت، ضرر جبران‌ناپذیری برساند.»

از پیگرد قضایی تا برکناری

البته دقایقی پس از اظهارات نویان پخش زنده برنامه قطع و برنامه سمت و سوی دیگری گرفت اما این پایان ماجرا نبود، چرا که جدای از واکنش‌ها اظهارات نویان بازخورد‌های دیگری هم داشت که چندان هم به‌خیر و خوشی تمام نشد. چنانکه روابط عمومی معاونت سیاسی صدواسیما اعلام کرد: «به استحضار مخاطبان محترم شبکه خبر می‌رساند اظهارات یک نماینده مجلس دعوت شده به برنامه امروز زنده این شبکه و اشاره ناقص و محدودش وی به برخی اسناد دارای طبقه‌بندی و مکاتبات مسئولان عالی کشور، مسداق الزامات امنیتی و مستوجب پیگرد قضایی است و سازمان صدواسیما پیگیری‌های لازم را در این خصوص در دستور کار قرار می‌دهد. شبکه خبر ضمن ابراز تأسفات میهن‌دوستانه، توجهی به همکاران قواعداً اخلاقی و الزامات آنتن زنده، به اطلاع می‌رساند مدیریت این شبکه ضمن پذیرش استعفای مدیرکل مربوطه، برخوردهای انضباطی لازم را به دلیل بی‌توجهی به الزامات برنامه‌های زنده و سهل‌انگاری در مدیریت حرفه‌ای به عمل خواهد آورد.»

«آرمان ملی» مسئولیت مشترک موافقان و مخالفان تفاهم را بررسی می‌کند

ایران، نقطه اشتراک موافقان و مخالفان



معمولاً چنین نیست، جمعیت چندان محسوب نمی‌شود. در سیاست‌ورزی پوپولیستی جامعه به دو گروه متقابل تقسیم می‌شود: مردم در برابر نخبگان سیاسی، اقتصادی و فرهنگی. پوپولیست‌ها معتقدند که نخبگان از واقعیت‌های زندگی مردم دور شده و منافع خود را بر منافع عمومی ترجیح می‌دهند. آنها خواهان کاهش نفوذ نهادهای واسط همچون بوروکراسی، احزاب سنتی و ساختارهای تخصصی هستند. اما مهم‌ترین ویژگی پوپولیست‌ها در استفاده مکرر از واژه «مردم» است. اغلب پوپولیست‌ها مردم را در حد موافقان خود تقلیل می‌دهند و حاضر به پذیرش نقش مردم مخالف دیدگاه خود نیستند.

میدان اقطاع

در حال حاضر ایران از یک دوره چهل روزه جنگ شدید و سخت گذشته و هزینه سنگین مادی و معنوی روی دست کشور مانده است. در سوی دیگر دشمنی قرار دارد که نشان داده به هیچ‌اصل معتبر حقوقی و اخلاقی پایبند نیست. به نظر می‌رسد در چنین وضعیتی وظیفه مسئولان ارشد کشور بیش از حد تصور سنگین و دشوار است. مسئولان کشور از یکسو باید از وارد شدن ضربه بیشتر به کشور جلوگیری کنند و از سوی دیگر باید با دشمنی بی‌اخلاق و فاقد اصول وارد گفت‌وگو شوند. گفت‌وگو با دشمن بی‌اصول آنقدر سخت است که مخالفان تفاهم اولیه بنا را بر دل‌کن گذاشته‌اند

وقید گفت‌وگو را به‌طور کلی زده‌اند. از نظر آنها وارد شدن به چرخه دیگری و جنگ آسان‌تر از وارد شدن به مسیر گفت‌وگو است. مخالفان تفاهم معتقدند که باید گلولی دشمن را فشار داد و کار را برای همیشه تمام کرد. درک این واقعیت که مخالفان تفاهم مجموعه‌ای پیچیده از الزامات و اقتضانات بین‌المللی را نادیده می‌گیرند، تا به دستورالعملی ساده و سراسر است برسند سخت نیست. سیاست‌ورزی مبتنی بر پوپولیسم در ساده‌سازی مسائل پیچیده تجربه دارد، اما مشکل این است که این ساده‌سازی از مسائل پیچیده، دوقطبی‌های اجتماعی و سیاسی را تشدید کرده و حتماً به بی‌توجهی نسبت به محدودیت‌های کارشناسی و نهادی منجر می‌شود.

نقطه مشترک

اکنون دولت در اس موافقان ادامه مسیر تعیین شده و محمد قزاقی‌الیاف به عنوان ارشد تیم مذاکره کننده، باید ارتباط خود را با افکار عمومی بیشتر کند و میدان اقطاع را به رقبای سیاسی و مخالفان تفاهم واگذار کند. صدواسیما به عنوان مرجع رسمی گزارش دهی از روند مذاکرات کار خود را خواهد کرد، اما شایسته است که مدیران ارشد این مجموعه در طول برگزاری نشست‌های مذاکراتی از تلاطم و آشفتگی فضا جلوگیری کنند و اگر می‌توانند بر کار برخی برنامه‌های تحلیلی نظارت بیشتر داشته باشند. اکنون زمان آن است که صدواسیما با برقراری نسبت تقریبی بین مردم موافق با ادامه مذاکرات با مخالفان مذاکرات، از کارشناسان مربوط به دو دیدگاه استفاده کند. حداقل تا زمانی که دستور صریح برای توقف روند مذاکرات صادر نشده، سیاست کلی نظام حمایت از تیم مذاکره کننده است. امروز روزی است که موافقان و مخالفان مسیر مذاکراتی یک وظیفه مشترک دارند، برقراری تعادل بین ساختار تصمیم‌گیری کشور و بخشی که در آن مشروعیت نظام سیاسی بر ساخته و تقویت می‌شود. سوال مهمی که در مقابل همه فعالان سیاسی قرار دارد این است: چه کسی باید درباره سرنوشت جامعه تصمیم بگیرد؟ افراد متخصص و باتجربه یا مردم؟ موفق‌ترین الگوهای حکمرانی معمولاً تلاش می‌کنند میان این دو تعادل برقرار کنند؛ به‌گونه‌ای که هم از مشروعیت مردمی برخوردار باشند و هم از دانش و توانایی نخبگان برای اداره کارآمد جامعه بهره بگیرند.

رئيس سازمان بازرسی کل کشور در پاسخ به «آرمان ملی»:

ارزش اموال بازگشتی به بیت‌المال و مردم طی پنج سال ۱۹۹۷ همت بوده است

رئيس سازمان بازرسی کل کشور اظهار داشت: براساس ارزیابی‌ها میزان پیشرفت سند تحول و تعالی در اجرای مأموریت‌های محوله در زمینه احیای حقوق عامه پیشرفت ۵۰ درصدی، در زمینه پیشگیری از وقوع جرم پیشرفت ۴۰ درصدی، در زمینه تثبیت مالکیت اشخاص پیشرفت ۳۴ درصدی و در خصوص حسن اجرای امور و نظارت بازرسی پیشرفت ۶۷ درصدی داشته است. ذبیح... خداییمان در نشست خبری که به مناسبت هفته قوه قضاییه برگزار شد گفت: در نتیجه مطالعات و بررسی‌های انجام شده، حدود ۲ هزار مسأله و چالش در کشور شناسایی شد که هر یک می‌توانست زمینه‌ساز بروز فساد یا انحراف در روند اجرای امور باشد. پس از ارزیابی‌های کارشناسی، ۲۱۴ گلگاه و بستر اصلی فساد از میان این موارد شناسایی افزود: این راهکارها به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شد و تاکنون بیش از ۷۴ گلگاه و بستر فساد در سطح ملی و سراسری با همکاری دستگاه‌های اجرایی مسدود یا برطرف شده است. سایر موارد نیز همچنان در دستورکار سازمان بازرسی کل کشور قرار دارد. رئيس سازمان بازرسی کل کشور افزود: طی پنج سال گذشته بیش از ۲۳ هزار همدار به مدیران و مسئولان ذی‌ربط صادر شده که نتایج آن در پیشگیری از وقوع جرم، تخلفات و سوء جریان‌های اداری مؤثر بوده است. وی درباره ساماندهی بازار ارز اظهار کرد: منابع ارزی کشور از محل صادرات نفت، فرآورده‌های نفتی، صادرات کالاهای غیرنفتی همچنین صادرات خدمات تأمین می‌شود و در شرایط تحریم، بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. رئيس سازمان بازرسی کل کشور تصریح کرد: در گروه نخست، ۲۵ نفر بیش از ۵۰ میلیون یورو تعهد ارزی ایفا نشده داشتند. در گروه دوم، ۲ هزار و ۸۲۷ نفر دارای تعهدات ایفا نشده بین ۲ تا ۵۰ میلیون یورو بودند که مجموع تعهدات آنها حدود ۳۵ میلیارد یورو برآورد شد. همچنین ۱۷ هزار و ۶۲۲ نفر نیز کمتر از ۳ میلیون یورو تعهد ارزی ایفا نشده داشتند. وی با بیان اینکه بخشی از تعهدات ارزی مربوط به شرکت‌های دولتی بوده است، افزود: بخش قابل توجهی از این موارد تکلیف شده و پیگیری سایر پرونده‌ها همچنان ادامه دارد. وی از کاهش چشمگیر تعهدات ارزی ایفا نشده بانک‌ها خبر داد و گفت: میزان تعهدات ارزی معوق بانک‌ها از حدود یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون یورو به حدود ۴۸۸ میلیون یورو کاهش یافته که نشان دهنده کاهش ۷۰ درصدی این تعهدات است. رئيس سازمان بازرسی کل کشور افزود: همچنین تعهدات ارزی بانک‌هایی که بیش از ۲۰ روز از سررسید آنها گذشته بود، از بیش از ۸۰۰ میلیون یورو به حدود ۹۹ میلیون یورو کاهش یافته که حاکی از کاهش بیش از ۸۰ درصدی است. خدائیمان ادامه داد: همچنین ۵۶ نفر از صادرکنندگان که بین ۳ تا ۵۰ میلیون یورو تعهد ارزی ایفا نشده داشتند، به مراجع قضایی معرفی شدند و پرونده سایر افراد نیز در حال رسیدگی است.

اقدامات سازمان بازرسی در حوزه حقوق عامه

رئيس سازمان بازرسی کل کشور درباره اقدامات نظارتی این سازمان در راستای صیانت از امنیت اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری، اظهار کرد: در سال‌های اخیر و با تأکیدات رهبر شهید انقلاب و دستورات ریاست قوه قضاییه، بخش قابل توجهی از مأموریت‌های سازمان بازرسی به حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری اختصاص یافته است. وی افزود: همچنین ۱۹۲۷ واحد تولیدی که با مشکلات بانکی یا اعتباری مواجه بودند، تحت رصد و پیگیری قرار گرفتند که در نتیجه این اقدامات، ۵۲ واحد تولیدی احیا شد و از تعطیلی ۱۸۴۲ واحد دیگر جلوگیری به عمل آمد. رئيس سازمان بازرسی کل کشور در پاسخ به «آرمان ملی» در خصوص اقدامات انجام داده و در دستور کار در حوزه حقوق شهروندی و حقوق عامه اظهار کرد: در راستای تحقق برنامه پنج‌ساله و در حوزه حقوق شهروندی و حقوق عامه، سازمان بازرسی اقدامات متعددی انجام داده است. خداییمان افزود: در این مدت حدود ۴۰ هزار برنامه نظارت و بازرسی داشتیم و این تعداد ۵ هزار گزارش تهیه و ارسال شده که از این میزان، حدود ۱۵ هزار گزارش مربوط به پرونده‌های تخلفاتی و کیفری بوده و به مراجع قضایی ارجاع شده است. وی ادامه داد: حدود ۴۰ هزار گزارش نیز مربوط به اصلاح امور بوده که نتیجه آن در سه بخش قابل مشاهده است؛ بخشی اصلاح فرایندها، بخشی برخورد با مفاسد بخشی نیز بازگشت اموال به بیت‌المال یا مردم. رئيس سازمان بازرسی کل کشور افزود: در مجموع طی پنج سال گذشته، ارزش اموال بازگشتی به بیت‌المال و مردم حدود ۱۹۹۷ هزار میلیارد تومان بوده، در بخش ریالی ۱۲۷۵ همت بوده و در بخش ارزی نیز حدود ۳ میلیارد و ۸۶۵ میلیون دلار، ۶۰ میلیارد و ۷۶۲ میلیون یورو و ۳ میلیارد یون به همراه مبالغ دیگری به چرخه‌های بازرگانه است. وی با اذعان کرد: این مبالغ در نتیجه اقداماتی مانند وصول مطالبات، جلوگیری از پرداخت‌های خارج از ضوابط، مقابله با فرار مالیاتی، استیفای حقوق دولت و نهاد‌های عمومی و همچنین احقاق حقوق مردم به دست آمده است. رئيس سازمان بازرسی کل کشور عنوان کرد: در بسیاری از موارد با نظارت‌های انجام شده، اموال یا وجوهی که باید به بیت‌المال یا مردم بازمی‌گشت، شناسایی و بازگردانده شد. خداییمان تصریح کرد: در یک مورد حدود ۶۰۰ میلیارد تومان توسط شرکت دولتی و در مورد دیگر حدود ۳۵۱ میلیارد تومان توسط شرکت خصوصی به مردم مسترد شد. اقدامات سازمان بازرسی صرفاً محدود به بازگشت به بیت‌المال نیست، بلکه در بسیاری موارد مربوط به بازگرداندن حقوق مردم است.